ks. Marek Studenski

Temat: Wraz ze św. Stanisławem Kostką uczymy się wypełniać wolę Pana Boga.

III Katecheza
dla dzieci starszych

Cele:

- kształtowanie odpowiedzialności za swoje życie
- uświadomienie konieczności rozeznawania drogi życia
- kształtowanie postawy odwagi w pójściu za głosem powołania
- uświadomienie, że celem życia człowieka jest wypełnienie woli Bożej
- poznanie Ewangelii o bogatym młodzieńcu (Mt 19, 16-22)
- poznanie życia św. Stanisława Kostki
- kształtowanie umiejętności związanych z samowychowaniem

Metody: pogadanka, opowiadanie, praca z tekstem, ćwiczenia aktywizujące

Formy pracy: zajęcia zbiorowe i praca w grupach

Środki dydaktyczne: Pismo św., skopiowane teksty życiorysu św. Stanisława Kostki – **Załączniki 1-4** (na podstawie: Św. Stanisław Kostka odkryty na nowo, Sandomierz 2018, s. 8-11), karta pracy (**Załącznik 5**)

1. Wprowadzenie

- Nauczyciel prosi uczniów, by spróbowali wczuć się w sytuację kogoś, kto przygotowuje się do wyprawy w góry – ma zdobyć na przykład najwyższy szczyt polskich Tatr – Rysy. Jakie uczucia pojawiają się w jego sercu?
- Uczący kontynuuje: *Nasze życie można porównać do wędrówki. Wasza wędrówka trwa już …. lat. Idąc drogą życia dochodzimy do różnych skrzyżowań, na których trzeba podjąć decyzję, jaką wybrać drogę* [na tablicy można naszkicować takie skrzyżowanie]. *Za niedługo skończycie szkołę podstawową – czeka was decyzja związana z wyborem następnej szkoły. Jakie dalsze decyzje przyjdzie wam podejmować w życiu?*
- Uczniowie wymieniają kolejne „rozstaje dróg", na których człowiek musi podjąć decyzję dotyczącą przyszłości: studia, wybór stanu życia (małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, stan wolny), praca zawodowa.

2. Rozwinięcie

- Katecheta zwraca się do uczniów: *A teraz posłuchajcie historii chłopca, który miał piękne marzenia. Czy udało mu się je zrealizować?*

  Prowadzący czyta tekst Ewangelii:

  „A oto zbliżył się do Niego pewien człowiek i zapytał: «Nauczycielu, co dobrego mam czynić, aby otrzymać życie wieczne?» Odpowiedział mu: «Dlaczego Mnie pytasz o dobro? Jeden tylko jest Dobry. A jeśli chcesz osiągnąć życie, zachowaj przykazania». Zapytał Go: «Które?» Jezus odpowiedział: «Oto te: Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie kradnij, nie zeznawaj fałszywie, czcij ojca i matkę oraz miłuj swego bliźniego, jak siebie samego!» Odrzekł Mu młodzieniec: «Przestrzegałem tego wszystkiego, czego mi jeszcze brakuje?» Jezus mu odpowiedział: «Jeśli chcesz być doskonały, idź, sprzedaj, co posiadasz, i rozdaj ubogim, a będziesz miał skarb w niebie. Potem przyjdź i chodź za Mną!» Gdy młodzieniec usłyszał te słowa, odszedł zasmucony, miał bowiem wiele posiadłości” (Mt 19, 16-22).

- Katecheta zadaje uczniom pytania:
  - O co poprosił Jezus młodzieńca?
  - Co okazało się przeszkodą utrudniającą młodzieńcowi pójście za Jezusem?
- Katecheta porównuje dylemat młodzieńca do sytuacji kogoś, kto planował wyjście w góry, ale przestraszył się, że sobie nie poradzi.
- Prowadzący zwraca się do uczniów: *Teraz opowiem wam historię chłopca, który miał wspaniały plan i nie zabrakło mu odwagi, by go zrealizować.*
- Katecheta opowiada dzieciom historię św. Stanisława Kostki (**Załączniki 1-4**)
- Prowadzący wskazuje na mapie Polski Rostków – miejsce urodzin św. Stanisława Kostki. Jeżeli w klasie jest mapa Europy, można też pokazać trasę wędrówki Świętego.
- Uczący wraz z dziećmi oblicza, ile minęło lat od śmierci św. Stanisława (1568 r.).

- Nauczyciel w pogadance z uczniami przekonuje się, czy wszyscy uchwycili poszczególne etapy historii św. Stanisława.
- Katecheta dzieli klasę na grupy i wyznacza ich liderów. Każda z grup otrzymuje odpowiedni fragment życiorysu św. Stanisława Kostki oraz pytania, na które należy odpowiedzieć:
  - **Grupa I – Załącznik 1**
    - Wymień członków rodziny św. Stanisława Kostki
    - W jaki sposób św. Stanisław reagował na zło, którego był świadkiem?
    - Jak św. Stanisław przeżywał swoją modlitwę?
    - W czym możemy dziś naśladować św. Stanisława Kostkę?
  - **Grupa II – Załącznik 2**
    - Jakim uczniem był św. Stanisław?
    - Jakie trudności przeżywał św. Stanisław w czasie nauki w kolegium jezuickim?
    - O co prosiła Stanisława Matka Najświętsza, która ukazała mu się w czasie choroby?
    - O czym marzył św. Stanisław?
    - Jak rodzice zareagowali na jego pragnienia?
  - **Grupa III – Załącznik 3**
    - Na czym polegał plan św. Stanisława?
    - Jaki czyn św. Stanisława pomógł mu pozostać niezauważonym przez brata?
    - Do jakiego miejsca dotarł św. Stanisław?
    - Co spowodowało, że Stanisław został wysłany przez przełożonych do Rzymu?
  - **Grupa IV – Załącznik 4**
    - Jak na postawę św. Stanisława wpłynęło kazanie św. Piotra Kanizjusza?
    - O co poprosił Stanisław w liście skierowanym do św. Wawrzyńca?

- W jaki sposób św. Stanisław odszedł do nieba?
- Jak potoczyła się historia Pawła, brata św. Stanisława?

- Po wykonaniu ćwiczenia nauczyciel prosi liderów o zrelacjonowanie odpowiedzi.
- Katecheta pyta uczniów, skąd pochodziło pragnienie św. Stanisława, by zostać zakonnikiem. Czy było to tylko jego marzenie? Prowadzący przypomina, że jego pragnienie pokrywało się z prośbą, jaką przestawiła mu Maryja. **Św. Stanisław rozpoznał wolę Boga i postanowił ją zrealizować.**
- Prowadzący rozdaje grupom karty pracy – **Załącznik 5**
- Katecheta zwraca się do uczniów: *Na podstawie historii św. Stanisława można by ułożyć ciekawy film przygodowy. Wyobraźcie sobie serial o św. Stanisławie składający się z 4 odcinków. Każdy z odcinków opowiadałby o części przygód Świętego.* Uczący prosi grupy, by wymyśliły tytuł serialu i tytuły poszczególnych odcinków. Należy je wpisać w odpowiednie miejsca na karcie pracy.
- Nauczyciel przechodzi do ważnego momentu katechezy. Między poszczególnymi odcinkami znajdują się „bilety przejścia". Są to cechy, jakie musiał posiadać Stanisław, by przejść do kolejnego etapu swej historii.
- Katecheta prosi uczniów o podzielenie się odpowiedziami. Po odczytaniu przez liderów grup propozycji tytułu serialu o św. Stanisławie i tytułów poszczególnych odcinków, Uczący pyta o wartości zapisane na „biletach przejścia". Mogą to być następujące wartości:
  - Modlitwa
  - Miłość Boga
  - Miłość bliźniego
  - Odwaga
  - Pracowitość
  - Pilność
  - .....

3. Podsumowanie – nasza odpowiedź

- Katecheta pyta uczniów, które z cech św. Stanisława Kostki posiadał bogaty młodzieniec, a których, niestety, zabrakło bohaterowi usłyszanej dziś Ewangelii. To właśnie te cechy umożliwiły Stanisławowi zrealizowanie woli Pana Boga. W przeciwieństwie do niego młodzieniec w Ewangelii „odszedł zasmucony".
- Prowadzący przypomina słowa św. Stanisława: „Do wyższych rzeczy zostałem stworzony". Prosi uczestników zajęć, by zastanowili się, jak można je zrozumieć, gdy zna się już życie tego Świętego.

Załącznik 1

III
Katecheza
dla dzieci starszych

Św. Stanisław Kostka urodził się w październiku 1550 r. we wsi Rostków na Mazowszu. Jego rodzice to szlachcic - Jan Kostka, kasztelan zakroczymski. Matka, Małgorzata była siostrą wojewody mazowieckiego i posła królewskiego Alberta. Stanisław miał trzech braci: Pawła, Wojciecha i Mikołaja, oraz dwie siostry: Annę i drugą siostrę, nieznaną z imienia.

Świętego Stanisława wyróżniała delikatność i dobroć. Martwił się, kiedy w czasie uroczystych przyjęć w domu rodzinnym słyszał niestosowne żarty. Widząc to ojciec musiał upominać gości, by nie używali niewłaściwych słów. Stanisław był tak wrażliwy, że słysząc przekleństwa czy złe żarty, mógł nawet zemdleć.

W rodzinie panowała religijna atmosfera. Św. Stanisław wiele czasu poświęcał na modlitwę. Mówi się, że gdy pewnego razu usłyszał dochodzący z pobliskiej sadzawki rechot żab, który zakłócił ciszę w czasie modlitwy, uspokoił żaby swą modlitwą.

Stanisław miał dobre, wrażliwe serce. Pamiętał o parobkach, pracujących na polu należącym do jego ojca, troszcząc się o nich i zanosząc im w upalne dni jedzenie i wodę, by mogli ugasić pragnienie. Był pilnym uczniem. W domu rodzinnym Stanisław przebywał do 14 roku życia.

na podstawie:
Św. Stanisław Kostka odkryty na nowo
Sandomierz 2018

Załącznik 2

Gdy nadszedł czas na dalszą naukę, wraz ze starszym bratem Pawłem i nauczycielem Bilińskim, św. Stanisław został wysłany do Wiednia. W 1565 roku zaczął się uczyć w niedawno otwartej wiedeńskiej szkole jezuickiej. Była ona już wtedy znana, kształciło się w niej także sporo młodzieży z Polski. Po kilkumiesięcznym pobycie w internacie prowadzonym przez jezuitów św. Stanisław, jego brat i grupa polskiej młodzieży pod opieką wychowawcy Bilińskiego zamieszkali na stancji w domu protestanckim. Do szkoły uczęszczali wraz z ok. 400 uczniami. Św. Stanisław, któremu początkowo nauka przychodziła z trudem, pod koniec trzeciego roku edukacji należał już do najlepszych uczniów. Wyróżniał się pilnością, dużo czytał. Przede wszystkim przez cały czas się modlił i codziennie uczestniczył we Mszy św. Jego surowy styl życia spotykał się z niezrozumieniem i sprzeciwem kolegów i wychowawcy, którzy na różne sposoby próbowali go zmienić. Posuwali się nawet do przemocy fizycznej, jednak bezskutecznie. Niestety Paweł również źle traktował brata. Kiedy powiedziano Stanisławowi, że jest szlachcicem i nie powinien żyć jak zakonnik, odpowiedział: „Do wyższych rzeczy zostałem stworzony i dla nich winienem żyć".

Surowe praktyki ascetyczne osłabiły jego delikatny organizm do tego stopnia, że w grudniu 1565 roku był już bliski śmierci. Pragnął przyjąć Komunię św. Podczas modlitwy zobaczył św. Barbarę, patronkę dobrej śmierci, która w towarzystwie dwóch aniołów przyniosła mu Wiatyk – czyli Komunię Św. przyjmowaną w niebezpieczeństwie śmierci jako Pokarm na drogę do nieba.

W innym widzeniu ukazała mu się Matka Boża, która złożyła mu w ręce Dzieciątko Jezus. Wtedy Stanisław wyzdrowiał. Maryja przekazała mu polecenie wstąpienia do zakonu jezuitów. Stanisław już wcześniej chciał zostać zakonnikiem. Maryja potwierdziła jego pragnienie. W czasie swojego pobytu w Wiedniu kilka razy prosił o przyjęcie do Towarzystwa Jezusowego (zakonu jezuitów). Niestety napotkał na przeszkodę – jego rodzice mieli inne plany. Jako, że był szlachcicem, przewidywali dla niego światową karierę.

na podstawie:
Św. Stanisław Kostka odkryty na nowo
Sandomierz 2018

Załącznik 3

Św. Stanisław miał jednak plan. Rozpoczął staranne przygotowania do ucieczki z Wiednia. 10 sierpnia 1567 r., nic nie mówiąc swemu bratu, potajemnie wyruszył w drogę, zaopatrzony w listy polecające do prowincjała jezuitów. Udał się do Augsburga. Po drodze spotkał żebraka, któremu oddał swe szaty, a założył jego łachmany. Gdy Paweł dowiedział się o ucieczce brata, ruszył za nim w pościg. Spotkawszy żebraka, przeszedł obok niego, nie wiedząc, że mija właśnie…. brata, który odszedł nierozpoznany. Stanisław w czasie dalszej wędrówki przyjął Komunię św. z rąk anioła. Dotarł do Dylingi. Trasa z Wiednia do Dylingi wynosiła ok. 650 km. Tam w klasztorze jezuitów Stanisławowi wyznaczono zadanie sprzątania pokoi i pracy w kuchni. Prowincjał ujęty jego pracowitością i pokorną postawą, skierował Stanisława do Rzymu, gdzie wstąpił do nowicjatu przy kościele św. Andrzeja. Rozpoczął przygotowanie do złożenia ślubów zakonnych. Ojciec napisał i wysłał list, w którym prosił syna, żeby porzucił życie zakonne. Stanisław nie uległ namowom ojca. Na początku 1568 roku złożył śluby zakonne.

na podstawie:
Św. Stanisław Kostka odkryty na nowo
Sandomierz 2018

Załącznik 4

W dniu 1 sierpnia 1568 roku do rzymskiego klasztoru przybył św. Piotr Kanizjusz, który wygłosił kazanie, w którym prosił zakonników, żeby przeżywali każdy miesiąc życia tak pięknie, jakby miał to być ich ostatni miesiąc. Stanisław powiedział kolegom, że te słowa dla niego mają znaczenie prorocze i że w ciągu tego miesiąca umrze. Przed mającym się wkrótce odbyć świętem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny wyznawał z prostotą, że wkrótce będzie miał okazję przypatrzyć się, jak uroczystości te będą obchodzone w niebie. 10 sierpnia napisał list do Matki Bożej i ukrył go na swojej piersi. Prosił patrona dnia, św. Wawrzyńca, by dane mu było odejść z tego świata w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Prośba została wysłuchana i jeszcze tego samego dnia poczuł się źle. 13 sierpnia gorączka wzrosła. 14 sierpnia jego stan uległ pogorszeniu. O północy po raz ostatni przyjął Najświętszy Sakrament. Poprosił o położenie na podłodze. Ucałował różaniec, wyznał, że widzi Matkę Bożą, która przychodzi po niego z orszakiem świętych dziewic. Wkrótce po północy, 15 sierpnia 1568 r. odszedł do wieczności.

Żeby historia życia św. Stanisława nie uległa zapomnieniu, spisano ją w szczegółach i dzięki temu tak wiele wiemy o jego życiu.

Paweł, któremu ojciec polecił zmusić Stanisława do powrotu, ciągle poszukiwał brata. Dotarł do Rzymu już po pogrzebie św. Stanisława. Gdy przekonał się jaką czcią jego brat jest otaczany po śmierci, zrozumiał swój błąd. To stało się początkiem jego nawrócenia. Paweł został głęboko wierzącym człowiekiem.

Św. Stanisław Kostka został ogłoszony jednym z głównych patronów Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litwy. Fakty te uznane zostały przez Stolicę Apostolską za akt beatyfikacji. Stanisław Kostka jest pierwszym jezuitą, który dostąpił chwały ołtarzy. W roku 1714 papież Klemens XI wydał dekret kanonizacyjny, zaś aktu kanonizacji dokonał w roku 1726 papież Benedykt XIII.

na podstawie:
Św. Stanisław Kostka odkryty na nowo
Sandomierz 2018